

ACTIVITEITENPLAN 2023

VERENIGING KLEINE KERNEN NOORD-BRABANT

**‘WERKEN AAN DE VITALITEIT en TOEKOMSTBESTENDIGHEID
VAN WIJKEN EN DORPEN IN BRABANT’**

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	3
2. Terugblik 2022	4
3. Basisactiviteiten	5
3.1 Kerntaken VKKNB	5
3.2 Servicebureau	6
3.3 Verenigings-kernactiviteiten	6
3.3.1 Inzet bestuur	6
3.3.2 Contributies en abonnementen	7
3.3.3 Statuten	7
3.3.4 Communicatie	7
4. Projectthema's 2023	8
4.1 Thema A: Bewonersparticipatie - Overheidsparticipatie	8
4.1.1 Rol en positie van de VKKNB	8
4.1.2 Projectlijn 1: Dorpsraden in beweging	8
4.1.3 Projectlijn 2: Verbeteren relatie gemeenten en dorps- en wijkraden	9
4.2 Thema B: Wonen in het landelijk gebied voor jong en oud	10
4.2.1 Rol en positie van de VKKNB	10
4.2.2 Projectlijn 4: Flexibel wonen in het landelijk gebied	10
4.2.3 Projectlijn 5: Bevorderen langer zelfstandig blijven wonen	10
4.3 Thema C: Beperken leegstand	11
4.3.1 Rol en positie van de VKKNB	12
4.3.2 Projectlijn 6: Herbestemming kerkgebouwen	12
4.3.3 Projectlijn 7: Vrijkomende agrarische bebouwing/ Flexibel wonen in landelijk gebied	13
4.4 Thema D: Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer	13
4.4.1 Rol en positie van de VKKNB	13
4.4.2 Projectlijn 8: Verbinding in het landelijk gebied	14
5. Activiteitenbegroting 2023	15

1. Inleiding

De Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant is opgericht om initiatieven van bewoners te ondersteunen en stimuleren. Dit om de vitaliteit en leefbaarheid van dorpen en buurten te behouden en/of verbeteren. Thema's die aan de orde komen zijn "Zorg voor elkaar", "Wonen", "Vervoer" en "Kerken en herbestemming".

Dit doen wij door uitwisseling van ervaringen en kennis en door advisering, activering en belangenbehartiging van en aan de kleine kernen, buurten, dorpsraden, bewonersorganisaties, dorpsplatforms en initiatiefgroepen. We vertrouwen daarbij op de kracht van inwoners en gaan uit van zelfsturing waarin gemeenschapsontwikkeling een belangrijke rol inneemt.

Dit activiteitenplan geeft inzicht in de projecten die in 2023 opgepakt of voortgezet worden en wordt aangeboden aan de ledenvergadering. Het activiteitenplan voor 2024 wordt met een financiële en beleidsmatige verantwoording over 2023 aangeboden op de ledenvergadering in het voorjaar van 2024.

Als provinciale vereniging zijn wij er in eerste instantie voor onze leden. De belangen van onze leden maken wij kenbaar bij de provincie. Op deze manier delen wij de kennis en behoeften van de leden met de organisatie van de provincie. Zodat dit opgenomen kan worden in provinciale visies en beleidsstukken. Daar waar gewenst en gefaciliteerd pakken wij de handschoen samen verder op. Wij zien om ons heen dat het aantal maatschappelijke opgaves, m.n. in het landelijk gebied, in toenemende mate groter en zwaarder wordt. Dit kunnen we niet alleen vanuit vrijwillige, bestuurlijke ondersteuning adequaat blijven oppakken. Het bestuur van de VKKNB laat zich ondersteunen door een bestuurlijk-secretarieel medewerker, die mede zorg draagt voor communicatie- en voorlichtingsactiviteiten. Voor de VKKNB staat vraag gestuurd werken voorop. Binnen het kader van het Activiteitenplan 2023 wordt er nu wel een duidelijke focus aangebracht. Blijft onverlet dat we graag ruimte willen (maken) voor een flexibele inzet van de beschikbare middelen. Dit resulteert, naast onze basisactiviteiten, in vier projectthema's.

De onderstaande thema's zijn ingegeven vanuit onderzoek onder onze leden en vervolgens een aantal projecten, die (deels) aanvullend worden gefinancierd vanuit de Landelijke Vereniging Kleine Kernen (LVKK).

Thema A: Bewoners-Overheids participatie (Omgevingswet, Energietransitie, Woonzorgvisie e.d.)

Thema B: Wonen in het landelijk gebied voor jong en oud

Thema C: Beperken leegstand

Thema D: Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer

In de begroting behorende bij dit activiteitenplan is in cijfers aangegeven welk deel van de financiering van de provincie reeds is verkregen of wordt gevraagd en welk deel aangevraagd of verkregen is van derden (bijv. Rijks gelden via de LVKK, Regiodeal NO-Brabant enz.)

De VKKNB is ervaren in het projectmatig werken en het verwerven van aanvullende middelen, die bijvoorbeeld door het rijk en gemeenten worden gefinancierd. In 2023 zetten we deze lijn door. In maart 2023 zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten en zal er op termijn een nieuw college van GS aantreden met een nieuw bestuursakkoord. We zullen de nieuwe Statenfracties en het College benaderen en spreken over de duidelijke meerwaarde om bewoners(-organisaties) in een zo vroeg mogelijk stadium te betrekken bij beleidsformulering en beleidsuitvoering. Ook willen wij optimaal gebruik maken van het sociale kapitaal binnen de samenleving en het tijdig ontsluiten van kennis en ervaringen van bewoners binnen hun eigen leefomgeving en werkveld.

2. Terugblik 2022

Gelukkig kunnen we met elkaar constateren dat de fysieke activiteiten in de dorpen, wijken en kernen, na de coronapandemie, weer op gang zijn gekomen. In het eerste halfjaar met enige voorzichtigheid, maar na de zomervakantie weer volop. De verschillende projecten konden weer met volle intensiteit opgepakt worden.

Zo hebben we o.a. met de dorpsraad van Vierlingsbeek een aanzet gegeven tot het vormen van een toekomstvisie voor hun dorp. Onder de titel 'Viva Vierlingsbeek' is men, met haar inwoners, verder aan de slag gegaan en is vanuit de Regiodeal NO-Brabant een stimuleringssubsidie toegekend om deze samenwerking en visie verder op papier.

Daarnaast hebben we met veel van onze leden contact gehad om hun vragen te beantwoorden, suggesties te krijgen of gewoon aanwezig te zijn bij hun vergadering om uiteen te zetten wat de VKKNB doet en wat ze voor het dorp kan betekenen.

In het vervolg van deze contacten hebben we met drie dorpsraden (Riethoven, Vessem en Knegsel) het Kleine Kernen-spel gespeeld om zo focus aan te brengen op hun rol en positie binnen de gemeenschap, maar ook aan teambuilding te doen.

Op landelijk niveau hebben we samen met Limburg en Gelderland onze ervaringen met het spelen van het KK-spel gedeeld en geanalyseerd en zo een actuele versie 2.0 ontwikkeld. In 2023 zal deze nieuwe versie klaar zijn en met geïnteresseerde dorps- en wijkraden gespeeld gaan worden.

Onder de noemer 'Wonen in het Landelijk gebied' hebben we actief meegedraaid in een provinciale kerngroep, die als taak had om "De Week van het Wonen" zowel qua inhoud als vorm goed voor te bereiden. Onze inbreng was met name om de urgentie van woningbouw in de kernen te benadrukken en dat we met de aandacht voor de Brabantse volkshuisvesting in deze week ook concrete afspraken en stappen gaan zetten in 2023. Hier zijn we natuurlijk ten dele in geslaagd. Dit traject loopt in dit jaar door en we gaan met de onderschrijvers van het Brabantse manifest Woningbouw concreet verder aan de slag.

In opdracht van de gemeente Meierijstad zijn we in 2021 al gestart met een project om de vitaliteit van dorps- en gemeenschapshuizen te onderzoeken. Middels het afnemen en bespreken van vitaliteitsscans kregen de deelnemende besturen een goed beeld hoe ze er in brede zin voor staan. In oktober 2022 is het eindrapport gepresenteerd aan de besturen van de gemeenschapshuizen, wethouder en het ambtelijk apparaat.

Afgelopen jaar zijn we ook weer verder het gesprek aangegaan met het Reizigersoverleg Brabant (ROB). Door de coronapandemie is de dienstregeling flink teruggeschoefd en nu zijn deze maatregelen nog maar sporadisch teruggedraaid. Het argument is nu voornamelijk de krapte op de arbeidsmarkt. Hiermee ziet her ernaartoe uit dat de OV-bereikbaarheid in het landelijk gebied zwaar onder druk blijft staan. De geplande themabijeenkomst kon, in verband met o.a. capaciteitsproblemen bij het ROB en de VKKNB in het najaar helaas niet doorgaan. De afspraak is nu dat deze in de eerste helft van 2023 zal gaan plaatsvinden.

We hebben in het afgelopen jaar ook gemerkt dat gemeenten (ambtenaren, wethouders) de VKKNB ook steeds meer gaan opzoeken. Burgerparticipatie, het betrekken van inwoners in de kernen, is dan een veel voorkomend thema. Onze intentie is en blijft om samen de huidige maatschappelijke opgaven op te willen pakken. Hoe deze gesprekken zich verder gaan ontwikkelen en hoe dit zich concreet in activiteiten gaat vertalen zullen we in 2023 zien.

3. Basisactiviteiten

De VKKNB is met circa 150 aangesloten bewonersorganisaties in kerngemeenschappen te beschouwen als *'de bewonersorganisatie van de provincie Noord-Brabant'*. Niet alleen in kleine kernen maar ook in toenemende mate in wijken en andere kerngemeenschappen.

De VKKNB streeft naar een vitaal, duurzaam en toekomstbestendig Brabant. Uitgangspunt van de VKKNB is optimaal bijdragen aan maatschappelijke opgaven en provinciale doelstellingen om Brabant zowel op sociaal, economisch als ruimtelijk gebied te versterken.

Vanuit dit streven zijn we, mede op basis van onze opgedane ervaringen in de afgelopen 21 jaar, ervan overtuigd om een waardevolle en constructieve bijdrage te kunnen leveren aan onze provincie.

De VKKNB heeft de ambitie om een blijvende, constructieve bijdrage te leveren aan een goede, vitale sociale infrastructuur in onze provincie. Dit veronderstelt het realiseren van een juiste balans tussen enerzijds de aanwezigheid van een adequaat, eigentijds en toegankelijk voorzieningenniveau; de zogenaamde 'aanbodzijde', - de systeemwereld -, waarop overheden kunnen sturen. Anderzijds gaat het hierbij om het optimaal benutten en versterken van de aanwezige kwaliteiten en competenties van inwoners; de zogenaamde 'vraagzijde', - de leefwereld- waarin sociale initiatieven uit de samenleving tot ontwikkeling en uitvoering kunnen komen. Dit balanceren tussen de beschikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen, regelgeving en beleid enerzijds en het tot ontwikkeling (kunnen) komen van de gemeenschapskracht in de samenleving anderzijds, is wat wij verstaan onder **het werken en het versterken van de vitaliteit en toekomstbestendigheid van onze dorpen en wijken van Brabant**.

De VKKNB is aangesloten bij de Landelijke Vereniging van Kleine Kernen (LVKK) en vaardigt één bestuurslid af in het Algemeen Bestuur. De LVKK kent daarnaast op landelijk niveau ook een provinciale coördinatorenoverleg en het bestuur van de VKKNB is daar vertegenwoordigd. Tevens maakt de vereniging deel uit van overleg op Europees niveau.

3.1 Kerntaken VKKNB

De VKKNB kent de volgende kerntaken:

1. Behartigen van de belangen van de aangesloten kerngemeenschappen en hen ondersteunen bij hun maatschappelijk rol.
2. Samen met diverse partners (Zet, PON, LVKK, welzijnsinstellingen etc.) realiseren van, in gezamenlijkheid geformuleerde (lokale/provinciale) doelen.
3. Kennisontwikkeling, -ontsluiting en -deling.

Inzet VKKNB:

- Organisatie regionale bijeenkomsten met alle aangesloten bewonersorganisaties.
- Verzamelen van informatie en ontwikkelingen door middel van gesprekverslagen.
- Bundelen en verspreiden van trends en thema's onder nieuwe en bestaande samenwerkingspartners en aangesloten bewonersorganisaties.
- Agenderen van centrale thema's indien van toepassing voor overleg met de provincie en gemeentelijke overheden en maatschappelijke organisaties.

- Agenderen van centrale thema's indien van toepassing voor overleg met nieuwe en bestaande samenwerkingspartners en aangesloten bewonersorganisaties indien van toepassing.
- Uitzetten informatie aan bewonersorganisaties in Brabant via de communicatiekanalen van de VKKNB zoals de nieuwsbrief, het Kleine Kernen Magazine, de website en andere media.
- Snel en adequaat inspelen op vragen en verzoeken van zowel bewonersorganisaties, de provinciale en lokale overheden alsook derden.
- Vraagbaakfunctie en daar waar gewenst op maat nader advies en ondersteuning bieden.
- Samenwerkingen met diverse onderwijsinstellingen, zoals Wageningen University.

3.2 Servicebureau

Het Servicebureau wordt beheerd door een bestuurlijk-secretarieel medewerker en zorgt dat alle 'lopende verenigingszaken' in goede banen wordt geleid. Daarnaast verricht het Servicebureau ook communicatie-activiteiten (beheer website, social media, mede vervaardigen en verspreiden nieuwsbrief en agendabeheer).

Vragen, verzoeken, afspraken lopen in principe via deze bestuurlijk-secretarieel medewerker om vervolgens, ter afhandeling, uitgezet te worden bij onze bestuursleden.

In het afgelopen jaar zijn deze activiteiten toegenomen en ook de provincie, lokale overheden, provinciale instellingen en derden komen steeds vaker met verzoeken om gebruik te mogen maken van enerzijds de opgedane kennis en ervaring binnen de VKKNB, maar anderzijds ook gebruik te maken van de infrastructuur/het fijnmazige netwerk dat de VKKNB binnen de provincie bezit.

3.3 Verenigings-kernactiviteiten

3.3.1 Inzet bestuur

Het bestuur vergadert 6 á 7 maal per jaar.

Ieder bestuurslid is aandachtbestuurder voor een regio in Brabant en is hiervoor ook de eerste aangewezen contactpersoon. Hij/zij onderhoudt contact met de aangesloten dorpsraden en bezoekt individuele dorpsraden en/of organiseert een regionale bijeenkomst.

Bestuursleden ontvangen voor hun inzet een vastgestelde onkostenvergoeding.

Jaarlijks vinden er 1 á 2 verdiepingsbijeenkomsten plaats, waar we de trends en ontwikkelingen verkennen. Bespreken, doorvoeren en evalueren van (nieuw) beleid. Nieuwe financiële aanvragen en projectevaluatie komen hier ook aan de orde.

Daarnaast vindt er jaarlijks minimaal één Algemene Ledenvergadering plaats.

3.3.2 Contributies en abonnementen

VKKNB is aangesloten bij diverse partnerorganisaties die een belangrijke rol vervullen voor ons ledennetwerk. Wij volgen nieuwe ontwikkelingen op de voet.

3.3.3 Statuten

Het bestuur zorgt ervoor dat de statuten nageleefd worden en dat deze actueel blijven conform actuele wetgeving.

3.3.4 Communicatie

Onze leden en relaties ervaren het als zeer waardevol wanneer ze snel antwoord krijgen op hun vragen en/of verzoeken. Via een centraal e-mailadres en telefoonnummer is de VKKNB direct te benaderen. Ook via sociale media kan met de VKKNB gecommuniceerd worden.

Vragen en verzoeken kunnen per mail en telefoon gesteld worden, maar de bestuursleden zijn ook graag bereid het gesprek op locatie met de bewonersorganisatie te voeren. Dit laatste is flink toegenomen. Ook omdat het digitaal ontmoeten in de afgelopen jaren, noodgedwongen, is ontdekt. Naar verwachting zal dit in de komende jaren alleen maar verder gaan groeien.

Het in contact treden met onze achterban, het maatschappelijk middenveld, het provinciehuis, lokale overheden en overige geïnteresseerden doen we middels nieuwsbrieven, website, sociale media en Kleine Kernen-Magazine.

De digitale nieuwsbrief verschijnt maandelijks en bevat vooral korte nieuwsitems en doorlinkmogelijkheden naar meer informatie op onze website of elders.

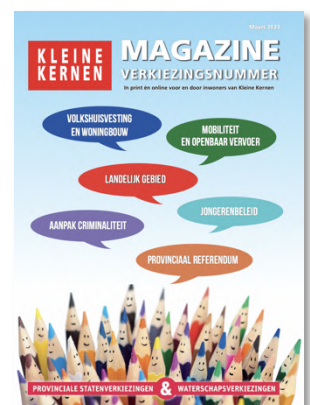
Een andere ambitie in 2023 is om onze website interactiever te maken. Graag zien we uit naar een mogelijkheid om de aangesloten leden in directe en digitale zin onderling met elkaar in contact te kunnen laten komen via onze website. Ze vormen zo een digitale gemeenschap waar vraag en aanbod ook (sneller) bij elkaar kunnen komen.

We zijn en blijven actief op Twitter, Facebook en LinkedIn.

Het Kleine Kernen Magazine verschijnt 4 á 5 keer per jaar en biedt de VKKNB de mogelijkheid om verdiepende achtergrondartikelen te plaatsen en zelfs in goed overleg met een themanummer te komen.

We kijken terug op een goede samenwerking in de afgelopen jaren en het contact en contract zal in 2023 worden verlengd met o.a. twee themanummers.

4. Projectthema's 2023

4.1 Thema A: Bewonersparticipatie - Overheidsparticipatie

De wereld om ons heen verandert. De overheid trekt zich steeds vaker terug en stuurt aan op de participatiesamenleving en de doe-democratie. Tegelijkertijd nemen inwoners steeds vaker zelf het heft in handen.

Met lokale initiatieven proberen ze hun steentje bij te dragen aan het dorp of de regio. En dat gebeurt op vele manieren; afhankelijk van de aanwezige dynamiek in de kerngemeenschap. Van het opstellen van een dorps- of wijkvisie, het beheren van eigen vervoer tot het oprichten van een zorgcoöperatie.

Inwonersgroepen zien zichzelf bijvoorbeeld steeds meer als samenwerkingspartner van de gemeente.

Uitgangspunt is dat men niet gelijk is, maar wel gelijkwaardig.

Bezuinigingen in het gemeentelijk beleid kunnen echter leiden tot een 'over de heg' effect, waardoor het partnerschap tussen gemeente en actieve bewoners onder druk kan komen te staan. De (lokale) overheid zal ook dienen te participeren.

4.1.1 Rol en positie van de VKKNB

De VKKNB kan als verbindende partij dorpsraden/bewonersinitiatieven en gemeente (maar ook provincie en waterschappen) helpen om ieders rol en positie scherp te stellen binnen de samenwerkingsrelatie. Wie heeft wanneer en op welke wijze de verantwoordelijkheid?

Vorig jaar hebben we samen met provincie, brabantse gemeenten en waterschappen samen met het PON een onderzoek hieromtrent uitgevoerd om zo de aandacht te vestigen op de meerwaarde van dorps- en wijkraden binnen de bewonersparticipatie. ([Link naar dit rapport](#))

Ook zien we een opgave als het aankomt op het delen van praktijkervaringen. We zien immers een grote verscheidenheid binnen de Brabantse gemeenten in de manieren waarop invulling wordt gegeven aan burgerparticipatie, kernendemocratie of actief burgerschap. Ook de samenwerking tussen gemeente en dorpsraden verschilt per gemeente aanzienlijk. Dat ligt enerzijds aan de opstelling van de lokale overheid (bestuur en ambtenaren), maar ook aan de opstelling, visie van de dorpsraden. In feite kunnen we soms ook spreken van een bewustwordingsproces op gang brengen bij dorpsraden.

4.1.2 Projectlijn 1: Dorpsraden in beweging

Door Kleine Kernen Spel te spelen geeft de dorpsraad de mogelijkheid om hun focus te vinden. Door middel van het spel kan met focus bepalen en welke rol met nu speelt en in de toekomst wil spelen.

De Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen heeft het spel ontwikkeld. De verschillende rollen die in het spel naar voren komen, zijn gebaseerd op een onderzoek van de Universiteit van Utrecht, waarin gesteld wordt dat de rol van bewonersorganisaties door de jaren heen is veranderd. De vier rollen die hierbij worden benoemd zijn: de vertegenwoordiger, de kennisdeler, de verbinder en de aanjager.

Dorps- en wijkraden kunnen bij het servicebureau aangeven dat ze samen met haar bestuursleden dit spel willen spelen. Enerzijds als teambuilding, maar ook met elkaar intensief van gedachten wisselen over de rol en positie van de dorpsraad bij de verschillende maatschappelijke thema's.

Product projectlijn 1: Kleine Kernen Spel

4.1.3 Projectlijn 2: Verbeteren relatie gemeenten en dorps- en wijkraden

De op handen zijnde invoering van de Omgevingswet is wederom uitgesteld maar zal naar verwachting 1-7-2023 ingevoerd worden. Lokale overheden zijn met de implementatie van deze nieuwe wet druk in de weer, maar we constateren een enorme verscheidenheid van aanpak.

Bestuurders, ambtenaren en dorpsraden zijn nog steeds zoekende. Het vraagt om nieuwe processen waar inwoners én lokale overheid hun rol moeten vinden. Ook zien we na een gemeentelijke herindeling dat dorps- en wijkraden zich afvragen of ze niet worden ondergesneeuwd in het geweld van een groot aantal kernen/dorpen binnen de nieuwe gemeente.

De VKKNB heeft de mogelijkheid om dorpsraden te begeleiden/ ondersteunen/ faciliteren bij het opzetten van een dorpsvisie en/of versterken als gesprekspartner ten opzichte van de gemeente.

Product projectlijn 2: Ontwikkelen tools

4.1.4 Projectlijn 3: Ontwikkelen toekomstvisie Deskundigheidsbevordering en kennisuitwisseling

De afgelopen jaren heeft het bestuur van de VKKNB aan de Universiteit van Wageningen opdracht gegeven, een toekomstvisie te ontwikkelen voor één van onze Brabantse gemeenten.

Dit vond steeds plaats in de maand juni, als afsluiting van het studiejaar.

Een honderdtal studenten (Landschapsarchitectuur en ruimtelijke planning) bezocht dan gedurende een week het gebied. Zij hielden interviews met bewoners, ondernemers en organisaties (zoals de dorpsraden). In de week daarna werkten zij hun ervaringen uit tot een toekomstvisie voor de lange termijn voor die gemeente.

Daarbij kwamen alle aspecten aan de orde, zoals wonen, landbouw, recreatie, mobiliteit, sociale samenhang, economie, energie, milieu en natuur.

Het resultaat was steeds een integrale toekomstvisie die wij aan onze leden en het gemeentebestuur beschikbaar stelden.

Voor 2023 heeft de Universiteit van Wageningen besloten om dit project in een andere provincie te organiseren.

Wij hebben aangegeven ervoor open te staan om in volgende jaren weer samen zo'n project op te pakken in onze provincie. De Universiteit zal hier op een later te bepalen tijdstip graag weer gebruik van maken.

Thema A: Bewonersparticipatie – Overheidsparticipatie	
Projectlijn	Product
Dorpsraden in beweging	Kleine Kernen Spel
Verbeteren relatie gemeenten en dorps- en wijkraden	Ontwikkelen tools
	Themanummer KK-Magazine 'Provinciale Statenverkiezingen 2023'

4.2 Thema B: Wonen in het landelijk gebied voor jong en oud

4.2.1 Rol en positie van de VKKNB

In 2020 hebben we een groot onderzoek gedaan naar de ervaringen van onze leden bij het bouwen in de het landelijk gebied. Dit onderzoek leverde verontrustende gegevens op. In merendeel van de kernen is er in de afgelopen decennia alleen maar aanbod gestuurd gebouwd en niet vraag gestuurd. Daardoor zijn jongeren en ouderen met een grotere zorgbehoefte noodgedwongen vertrokken vanuit de gemeenschap. Met alle gevolgen van dien. In het themanummer Kleine Kernen Magazine Bouwen, bouwen, bouwen treft u op onze website aan en is nog op te vragen via info@vkknoordbrabant.nl

Inmiddels zijn we hierover in gesprek met de provincie. Zowel bestuurlijk als ambtelijk en benadrukken hierbij de grote wens van onze achterban om in samenwerking met de lokale gemeenschap, de dorpsraad en de gemeente woningbouw te plegen op basis van de gezamenlijk geformuleerde vraag en toekomstbehoefte. We zien de provincie als facilitator en stimulator om dit proces verder op gang te brengen en te houden.

4.2.2 Projectlijn 4: Flexibel wonen in het landelijk gebied

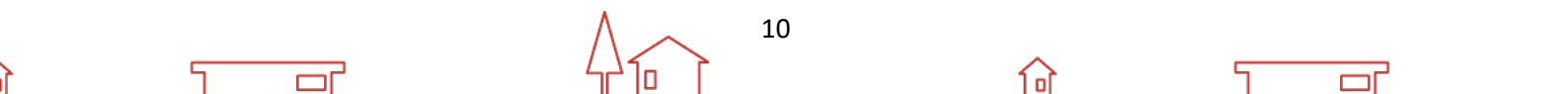
Beschikbaar gesteld LVKK-projectgeld gebruiken om flexibele en innovatieve woningbouw in m.n. het landelijk gebied op de provinciale agenda te zetten, te houden en te bespreken. Binnen de aanpak van “Het Week van het Wonen” hebben we hier o.a. een platform voor gevonden en hebben het Manifest van het Brabants Netwerk Welzijn-Zorg en Wonen mede ondertekend.

Product projectlijn 4: Stimuleren van de derde bouwstroom

4.2.3 Projectlijn 5: Bevorderen langer zelfstandig blijven wonen

Steeds meer mensen blijven, ook op hogere leeftijd, zelfstandig wonen. Een gevoel van onveiligheid of ongemak kan ontstaan door bijvoorbeeld valgevaar, of situaties waar snel hulp nodig is. Bijvoorbeeld brand of inbraak. Tevens is per 1 juli 2022 de wettelijke verplichting om een rook-/brandmelder in je woning te plaatsen.

In samenwerking met het bureau Akkedeer en de Veiligheidsregio ZO-Brabant is het programma ZlimSamen/LeefSamen ontwikkeld. Met behulp van slimme sensoren (denk aan: rookmelders, inbraakalarm en inactiviteitssensoren) worden burens, familie en naasten gewaarschuwd bij een calamiteit. Daarnaast krijgen woningen van deelnemende ouderen ook een woonadvies-rapport gelet op het levensloopbestendig maken van de woning. Deelname aan het project is gratis.

Binnen de deelnemende gemeenten in de Zuidoost-Brabant wordt vanaf mei 2022 een actieve campagne gevoerd om ouderen vanaf 65 jaar hier op te wijzen en ze te desgewenst te faciliteren bij het aanschaffen en plaatsen van rook- en brandmelders in hun huis.

De VKKNB draagt ook in 2023 aan dit programma bij door de communicatie in de richting van de kernen (via wijk- en dorpsraden) te verzorgen en daar waar gewenst fysieke en/of digitale informatiebijeenkomsten te organiseren.

Product projectlijn 5: Communicatie verzorgen naar dorps- en wijkraden en Informatieavonden i.s.m. Akkedeer i.h.k.v. verplichte rook- en brandmelders ter bevordering van langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen

Thema B: Wonen in het landelijk gebied voor jong en oud	
Projectlijn	Product
Flexibel wonen in het landelijk gebied	Regionale ledenbijeenkomsten met thema Wonen
Bevorderen langer zelfstandig blijven wonen	Informatieavonden in ZO-Brabant i.s.m. Akkedeer inzake bevordering langer zelfstandig blijven wonen

4.3 Thema C: Beperken leegstand

Het maatschappelijk vastgoed in dorpen en wijken staat onder druk. Denk daarbij aan leegstand van scholen, kerken, boerderijen en verenigingsgebouwen. Enerzijds wordt van steeds meer accommodaties verwacht dat zij hun eigen (financiële) broek ophouden en een gemeente niet meer automatisch inspringt om een exploitatietekort op te lossen. Soms worden accommodaties zelfs volledig geprivatiseerd. Anderzijds zien we dat vraag en aanbod niet meer goed op elkaar aansluiten. Dit brengt uitdagingen met zich mee, waarbij de kerngemeenschap in samenspraak met de gemeente scherpe keuzes dient te maken. In het verleden zijn soms grote multifunctionele centra gebouwd, die echter duur in de exploitatie zijn. Nu de ledenaantallen van verenigingen teruglopen, blijkt de exploitatie op basis van de huidige huurders steeds lastiger rond te krijgen. Een ander verdien- en organisatie-model dient dan serieus overwogen te worden. Eigen inkomsten buiten de vaste huurders worden daarin steeds belangrijker.

Het aantal kerkgebouwen in onze provincie dat nog als zodanig in gebruik is, zal in de komende jaren flink verder afnemen. De vraag is wat er met deze, vaak markante, beeldbepalende gebouwen gaat gebeuren. Herbesteding, medebesteding of toch sloop?

De landbouwsector in onze provincie staat flink onder druk en in de komende jaren zullen veel boeren hun bedrijfsactiviteiten gaan beëindigen. Wat gaat er dan gebeuren met de boerderijen en bijbehorende bedrijfsgebouwen?

Met de komst van de Omgevingswet verwachten we dat de ruimte voor flexibel gebruik van vastgoed gaat toenemen. Dit biedt kansen voor de kerngemeenschap om mede sturing te geven aan herbestemming om zo een nieuwe functie aan het vastgoed toe te kennen.

Dit proces van herschikking van vraag en aanbod van religieus en maatschappelijk vastgoed vraagt een gezonde portie creativiteit, ondernemerschap maar zeer zeker ook het vereiste draagvlak in de kerngemeenschap. Die maakt immers wel of geen gebruik van het vastgoed. Ook komt steeds meer het besef boven drijven dat inwoners zelf mede de regie kunnen voeren om een maatschappelijke opgave, zoals blijven wonen in het dorp met leegkomend of leegstaand vastgoed, dichter bij een oplossing kan brengen. Steeds meer inwoners van dorpen en wijken realiseren zich dat het hebben en behouden van een fysieke ontmoetingsplek om verbreding van eigenaarschap en draagvlak vraagt. De tijd dat de gemeente het wel regelt is voorgoed voorbij.

4.3.1 Rol en positie van de VKKNB

We zien veel initiatieven en besturen zelf het wiel uitvinden, terwijl er onder onze leden toch heel veel kennis en kunde voorhanden is. Zo is er de laatste jaren onder de 'koplopers' die zich in eigen dorp bezighouden met de her- en medebestemming van hun kerkgebouw veel kennis en ervaring opgedaan. Ervaring hoe zo'n proces van draagvlakverbreding op te pakken; de inspiratie die zij nieuwe initiatieven kunnen bieden is letterlijk goud waard.

4.3.2 Projectlijn 6: Herbestemming kerkgebouwen

Binnen het Brabants Informatiepunt Vrijkomende Kerkgebouwen (BIVK) blijven we ook in 2023 actief participeren binnen dit platform en zullen in afgeslankte vorm bestuurlijk-secretarieel ondersteuning blijven verlenen. In nader overleg met het platform zijn we bereid om de website van het BIVK in de lucht te houden en naar behoeven een nieuwsbrief uit te brengen. We denken hierbij aan een kwartaaluitgave.

Product projectlijn 6: Organiseren 2 platformbijeenkomsten BIVK

4.3.3 Projectlijn 7: Vrijkomende agrarische bebouwing/ Flexibel wonen in landelijk gebied

‘Onze leden hebben aangegeven dat woningbouw één van de grote opgaven is. De diversiteit waarop deze opgave gestalte krijgt is groot. Om onze leden mee te nemen in deze mogelijkheden organiseert het bestuur in 2023 een thema-avond voor onze leden over flexibel-wonen in het landelijk gebied.’

Product projectlijn 7: Themabijeenkomst/ Informatieavond Flexibel wonen in het landelijk gebied

Thema C: Beperken leegstand	
Projectlijn	Product
Herbestemming kerkgebouwen	Organiseren van 2 bijeenkomsten Platform BIVK
Vrijkomende agrarische bebouwing	Themabijeenkomst/ Informatieavond Flexibel wonen in het landelijk gebied

4.4 Thema D: Bereikbaarheid en Openbaar Vervoer

Vanuit ons ledenonderzoek is dit thema ook meermalen naar voren gekomen. De vervoersvoorzieningen van en naar m.n. dorpskernen staat nu en voor de toekomst flink onder druk. Zeker met de dubbele vergrijzing zal dit alleen maar manifester worden.

Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft recent (31 oktober jl.) in een rapport aangegeven dat mensen, met name in het landelijk gebied, die gebruik (moeten) maken van OV een veel lager gevoel van bereikbaarheid hebben wat betreft banen, voorzieningen en sociale contacten.

4.4.1 Rol en positie van de VKKNB

De VKKNB behartigd de belangen van de leden door een (pro-)actieve rol vervullen. VKKNB neemt deel aan het Reizigersoverleg Brabant, die rechtstreeks aan tafel zit bij het beoordelen van een nieuwe concessie aan vervoerders in de desbetreffende regio.

De ambitie is om in het voorjaar een provinciale bijeenkomst te beleggen over deze thema's.

Daarnaast stellen we onze infrastructuur, communicatiemiddelen beschikbaar om beleidsmakers en beleidsuitvoerders beter en eerder in contact te brengen met de kerngemeenschappen. Als VKKNB hebben we een zetel in het Reizigersoverleg Brabant en vanuit die positie zullen we rechtstreeks onze constructieve bijdrage leveren.

4.4.2 Projectlijn 8: Verbinding in het landelijk gebied

In samenwerking met het ReizigersOverleg Brabant willen we in het voorjaar van 2023 een themabijeenkomst organiseren omtrent de bereikbaarheid van het landelijk gebied. Dit naar aanleiding van een beweging die zich al langer voordoet: Frequent en Hoogwaardig OV dat zich meer en meer terugtrekt uit dunnerbevolkte gebieden. Deze beweging die nog verder versterkt werd door de afschalingen als gevolg van de coronapandemie en wordt door de krapte op de arbeidsmarkt.

Product projectlijn 8: Themabijeenkomst Bereikbaarheid OV in het landelijk gebied

Thema A: Bewonersparticipatie – Overheidsparticipatie	
Projectlijn	Product
Verbinding in het landelijk gebied	Themabijeenkomst OV in het Landelijk gebied (Gedeelde Mobiliteit)
	Themanummer KK-Magazine 'Mobiliteit in het Landelijk gebied'

5. Activiteitenbegroting 2023

Voorziene inkomsten

Contributies Leden	5.000
Projectgelden LVKK 2023	8.240
Themabijeenkomst Mobiliteit en OV in het voorjaar 2023, bijdrage RoB	4.000
Nieuwe projecten 2023	<u>5.000</u>
TOTAAL INKOMSTEN	22.240

Voorziene uitgaven

Projectgelden LVKK (Vacatiegelden bestuur, zaalhuur, inhuur e.d.)	8.000
Organisatiekosten	1.500
Bestuurskosten (o.a. secretariaat en vergaderkosten)	14.000
PR en Communicatie	700
Kleine Kernen-Magazine	<u>2.500</u>
TOTAAL UITGAVEN	26.700

=>> BATIG SALDO 2023 **-4.460**

Liquiditeitsprognose ultimo 2023

Banksaldo per 31 december 2022	26.000
Batig saldo over 2023	<u>-4.460</u>
LIQUIDITEIT ULTIMO 2023	15.727